

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

Art. 1. Quod sit hæresis, & quis formaliter sit hæreticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

TRACTATUS IV.

De hereticis.

ARTICULUS I.

*Quid sit hæresis, & quis formaliter
fit hereticus.*

SI inspiciamus æthimologiam nominis, hæresis Græcè significat Electionem: & licet apud veteres tam Græcos quàm Latinos generaliter significaret quamcumque sectam, v. g. Platonicam, Stoicam, Peripatheticam &c. Christiani tamen scriptores in sensu contractiori, hæresim nuncupant sectam, seu divisionem quâ quis à communi Ecclesiæ fide se sejungit, privatamque opinionem eligens à Catholicâ institutione discedit. Et hoc conforme est Iuri Canonico q. hæresis 3. c. 24. ubi dicitur: *Hæresis græcè ab electione dicitur, quâ scilicet sibi unusquisque eligit disciplinam, quam putat esse meliorem.* Quem locum citat, & sequitur S. Thomas in 1. Cor. 11. lect. 4. ad illa verba. *Opertet hæreses esse. Ex quo, inquit, duo accipi possunt: Primò quidem, quòd de ratione hæresis est, quòd aliquis privatam disciplinam sequatur quasi*

quasi per electionem propriam, non autem disciplinam publicam, qua divinitus traditur.
 2. *Quod huic disciplina aliquis pertinaciter inhaereat, nam electio firmā importat inhesionem.*
 Unde alii dicunt hæresim dictam ab hærendo in propriâ opinione; conformiter autem ad hanc ethimologiam & doctrinam tam SS. Patrum quàm Angelici nostri Magistri colligi potest hæc definitio: *Error intellectus voluntarius, cum pertinacia, contra aliquam veritatem fidei Catholicæ prius susceptæ.* Quæ definitio sic breviter explicatur: *Error intellectus.* Quia sicut assensus fidei in intellectu consummatur, sic etiam assensus contrarius fidei in intellectu completur. Certum etiam est quòd error sit actus intellectus *Voluntarius.* Sicut enim assensus fidei requirit piam affectionem voluntatis, ita hæresis elationem voluntatis *Cum pertinaciâ.* Quia hæreticus non est, qui pertinaciter non tenet aliquid contra fidem. De quo postea; *Contra aliquam veritatem fidei Catholicæ.* Error enim circa alia non est hæresis. Dicitur autem *contra aliquam,* ut distinguatur ab Apostasiâ quæ totaliter à fide recedit. *Prius susceptæ.* Ut distinguatur ab aliis speciebus infidelitatis, videlicet Paganismo & Judaismo. Disputant aliqui qualis susceptio fidei si necessaria. Ban. 2.2. q. 11. a. 2. Alphonsus à Castro & alij tenent non requiri Baptismi Sacramentum, sed sufficere susceptionem internæ fidei Christianæ, ac

proinde Cathecumenos ante baptismum susceptum fieri hæreticos si deficient Verum tamen Cajet. 2. 2. q. 11. a. 1. Et Sanchez lib. 2. sum cap. 7. n. 34 Toletus lib. 4. c. 3. tenent requiri Sacramentum Baptismi, & sic Cathecumeni deficientes erunt infideles, infidelitate reductivâ tantum ad hæresim. Quidquid tamen sit, omnes tenent illos tantum puniri posse ab Ecclesiâ, qui per Sacramentum Baptismi fidem susceperunt.

Moyent autem aliqui difficultatem quoad pertinaciam, quia inde sequi videretur quod nunquam detur propositio hæretica, nisi ab aliquo hæretico cum pertinaciâ asseratur. Imo sequeretur quod eadem propositio simul erit hæretica, & non hæretica; hæretica quidem in ore hominis intelligentis & pertinacis, non hæretica in ore hominis idiotæ, in quo non est pertinacia.

Tandem etiam quia veritas fidei non dependet ab asserente: sive enim proferatur à Judæo, sive à Pagano, sive à Christiano v.g. quod Deus sit trinus & unus, erit veritas fidei, ergo à sensu contrario error hæreticus non dependet ab asserente, sive cum pertinaciâ, sive sine illâ.

Distinguendum ergo est: in propositionem hæreticam formaliter, quæ non invenitur sine pertinaciâ; & materialiter hæreticam quæ non includit pertinaciam. Eo modo quo distingui solent alia peccata, ut patet in fornicatione quæ

quæ for
scienter
accedit
cibili
rialiter
Liam
positio
ratur c
& illam
lata au
est hæ
requisi
ma ex
hæresi
disting

Quan

IN
hæ
tate t
stanti
cus in
litati
Arch
fund

quæ formaliter talis est, quando quis accedit scienter ad non suam. Materialiter verò si accedit ignoranter, saltem ignorantia invincibili; sic Jacob non formaliter, sed materialiter tantum fornicatus est accedendo ad Liam, quam putabat esse Rachelem. Propositio ergo quæ est erronea in fide si profertur cum pertinaciâ, erit formaliter hæretica, & illam sic tenens formaliter hæreticus. Pro-lata autem sine pertinaciâ tantum materialiter est hæretica, quia habet quidem in se omnia requisita ad hæresim, sed deest ipsi aliqua forma extrinseca, scilicet pertinacia, sine quâ hæresis formalis non constituitur Per quam distinctionem facilè respondetur ad objecta.

ARTICULUS II.

Quanam pertinacia requiritur ut aliquis sit formaliter hæreticus.

IN primis est certum, quòd pertinacia ad hæresim requisita non consistat in diuturnitate temporis. Sicut enim fidelis in unico instanti elicere potest actum fidei, ita & hæreticus in unico instanti actum hæresis seu infidelitatis Licet Sylvester v. hæresis q. 1. n. 5 ex Archidiacono videatur tenere contrarium, hoc fundamento: quod ille tantum censeatur per-